

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hova
lap szelvény részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János Könyvtárgykereskedés
hova
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kérlések nem adhatók vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben hozhoz fordítva vagy
vidékre postán kültve
évesre 4 ft.
félre 2 ft.
negyedre 1 ft.

Hirdetmények díja.
3 hasabos petit sorost, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Néhány szó iparos osztályunk érdekében.

Tornyai Károlytól.

(Folytatás)

Röviden jeleztem már, hogy mily értelemben tulajdonítok nagy, sőt elsőrangú jelentőséget az iparos tanuló neveltetésének modern szocialis viszonyaink tömkelegében, jelentőséget a szocialis élet oly körülményeiben, melyek nemzetgazdasági szempontból közvetlen érintik az államot, a nemzetet, a polgárságot, ennek anyagi és erkölcsi létét.

Mondjon bárki bármit, ki a szóban levő ügyet hosszabb időn keresztül akár mint szemtanú, gyakorlatilag megfigyelte, akár csak a napi események tanulmányozása által tette magáévá, igazat fog adni állításomnak, hogy ipar tekintetében nem vagyunk ott, hol azelőtt évtizedekkel állottunk, s hogy talán még sem egészen a tökélyre vagyunk megjutva, sem a gyárkirályok okai annak, hogy a kis iparosok állapotjában nem épen épületes változások állottak be. Hogy egy általános észlelhető tényt hozzak fel: a nagy közönség most is inkább keresi fel a megbízható, s ennél fogva jó hírű iparos műhelyét, mint a gazdag gyárak terjedelmes bazárjait — eltekintve a nagy tömeg értelmetlenségétől, mely a nagyhangú reklámnak könnyen nyitja meg fülét s lesz kinevetett áldozatjává. A főhibát elsősorban magában az iparos osztályban kell keresnünk, mely sok tekintetben önhibája folytán az igények folytonos gyarapodásával vagy nem tudott, vagy nem akart lépést tartani, sokszor önhibájából a nagy közönség bizalmát eljátszotta s eljátsza most is akárhányszor. Ily hibák, melyeket itt különösen felsorolni nem lehet feladatomban, beleneveltnek az iparos tanulóba is akár közvetlenül, akár közvetve, a legénység már is ápolja s gyakorolja azokat, mely végül mind a legényben, mind a mesterben természetesen megtermi már keserű gyümölcsét. Gondoskodik erről, ha más nem is, a konkurenciában kifejtett fufang.

Ha valamikor, ugy bizony jelenkorunkban tö-

rekszenek mindenfelé és mindenképen arra, hogy az ifjuságot olyanná neveljék, milyennek lennie kell a fennálló körülményekhez képest. Észreveheti bárki, hogy ma mindenféle szakemberekre van szükség. Ezt az elvet általánosságban s a menyire lehet érvényre juttatják már az elemi iskolában, érvényesítik a középiskolák szélesre tiport tantervezetében s a főiskolákban, — még pedig a tudos világ érdekében!

Azonban hogy vagyunk azzal az osztállyal, mely nem annyira fejével, mint inkább kezével kezemunkájával szolgál önönmagának s az emberiségnek? Vajjon fordítanak-e az illetékes körök, beleértve az iparosokat is, arra az osztályra annyi gondot, mint a mennyi szükséges volna, mint a mennyit méltányosság szempontjából fordítani kellene? Talán igen, talán nem! Vagy talán jobban mondhatnók, hogy hol igen, hol nem. Annyi igaz, hogy ez idő szerint inkább jó szívű, jótékony, a mindennapi tultekintő emberiség az, a mely az iparos osztály illetőleg ez osztály neveltetéséről a legtöbbet gondoskodott, míg ott, a hol az iparos fiatalság csakis hivatalos, a legközelebb érdekelt felekre van bízva, a jó eredményektől még nagyon távol vagyunk. Itt igazán csak a valódi keresztény humanizmus, lelkiismeretesség és önzetlenség létesíthet öröndetes eredményt, döntheti le ama válaszfalat, melyet a haszonlesés állít mester és inas közé, mozdíthatja el ama akadályokat, melyeket a közöny, a visszaélés, a szivtelen gondolkodásmód, a lelkiismeretlenség és a rossz példa gördít az inasgyerek rendszeres és szerfelett szükséges testi és szellemi kiképzetésének lehetősége elé.

All pedig ez a nagy világváros inastömegeinek neveléséről ép ugy, mint a kis város 200—300 iparos tanulóiról, sőt ezekről inkább, mint amazokról, mert ezeknek szilárdabb szellemi, erkölcsi alapra van szükségök, midőn kicsinyes viszonyokból a nagyvilágba vezetni ambíciójuk; de könnyebben és lehetséges, a mennyiben koránsem kell oly

nagy akadályokkal megküzdenünk, mint a nagyvárosbelieknek, hol a személyek többségével szemben „en gros” és kétszeres buzgósággal, tapintattal, körülnézéssel és áldozatokkal kell a jó siker elérésére törekedni.

De feleljünk meg különösen arra, hogy melyek ama általános észlelhető fogyatkozások az iparos tanoncok nevelésében, melyeket jóval poltolni és elenyésztetni kell magoknak az iparosoknak érdekében, de egyszersmind az ipar előmozdítása és kellő tiszteletre való emelése végett is.

1. Fogyatkozásnak, sőt nagy hibának tartom, ha oly egyént vesz fel a mester, ki az elemi iskola követelményeinek csak kevésbé vagy épen nem felel meg, irás-, olvasás- és számolásban annyira hátra maradt, hogy soha sem lehet kilátás arra, miszerint az ipariskola ez időszertinti szabálytalanságaival s tökéletlenségeivel kipótolja ama hiányokat az eltáradt, elesigázott, vagy épenséggel a rossz ellátás által erre képtelenné lett inasban, melyeket a nem sikerült családi nevelés, elemi iskoláztatás hagyott kézzel foghatólag hátra az ifju lélekből.

2. „Annyit tudunk, a mennyit emlékeztünkben megtarthatunk” mondja egy régi igazság. A tudásnak anyja pedig a megtanulnak folytonos ismétlése. Ha ez tudományosan képzett egyéniségekre nézve áll, annál inkább áll olyanokra nézve, kiket az élet kizárt annyira a mennyire a tudomány, a felsőbb műveltség szellemi világából, kik a tudomány A. B. C-jénél alig haladhatnak tovább, mert hivatásuk, avagy a sors a tisztos iparos pályára vezette őket, s így akadályozva vannak a nagyobb szellemi kiképzetés elsajátítására. Oly pályán a kéz a dolgos rész, az ész, ha még oly élénk is, gyakorlatlan s folytonosan arra szorul, hogy felelevenítessék benne ama kevés elemi kiképzés, mit elsajátíthatott az elemi iskolában. Tekintve azután azt, hogy mily nagy igényeket köt manapság már a világ az iparos egyén személyéhez is, az a kis elemi tanultság nem elég az élet-

TÁRCZA.

Dráma a tengeren.

— Elbeszélés. —

Franciaiából fordította: Mártonffy Imre.

1878. május 1-én történt. Az „Atlanti társaság” Amerique postahajója, mely Paramából jött, reggel a Martinique sziget Fort de France városában horgonyt vetett.

Az ég tiszta volt. A nap izzóan sütött. A karibi tenger átlátszó volt, mint a smaragd s felülete sima. Az utazók majdnem mind partra szálltak, hogy ez uolsó állomásnál mindent bevásároljanak, mielőtt átkelnének az Oceánra.

A nagy ponyvasátor alatt ült kényelmesen a hajó kapitánya, körüötté Chinából hozott bambusz nádbotok. Melléte táboriszéken a hajóbiztos; ott hevert több hal papir, melyeket a társasági ügynökségtől szállítottak.

— Kapitány ur! — szólalt meg a biztos, itt 38 utast fogunk kapni, harmincat Saint-Pierre-ből és nyolcat Fort de France-ből. Ez összesen az itt levőkkel együtt 410 első osztályú utas, pedig még Basse Terre és Pointe à Pitre-voár is hátra van.

— Patvarban! hogy fogja őket elhelyezni? kérdé a kapitány.

— A legkisebb hely is el van foglalva, nem áll rendelkezésre senkinek sem lakszoba. Majd becses beleegyezésével a második sátorban derekajukat feszítik ki. Ezzel miutegy száz nem épen kényelmes fekhelyet nyerünk.

Az utasok, kik ezzel nem lennének megelégedve a „Lafayette”-re várhatnak.

— Helyesen barátom. Tegyem ugy, ahogy jónak látja. végzé be a kapitány ásitozva, mire a biztos illőnek vélte a hallgatást.

E pillanatban a hajoszoba lépcsőjén egy nő jött fölfelé, kit 8 és 5 éves két leánya követett.

A hölgy finom fehér csalánszővetű ruhát viselt, mely finom csipkével és királyvörös szallagokkal volt díszítve. Fején széles karimájú szalmaalap volt. Szép, egy kissé rézvörös színű arccal, mandulaszerűen metszett nagy fekete szemre egy kissé a halánték felé húzódt. Arcosontja kissé kiállt s kis száján biborvörös ajkán örök mosoly honolt, mely látni engedő hőféhér fogait; teste karcsu és hajlékony, járása pedig könnyű és ruganyos vala.

A mint a gyermekek a fedélzetre értek, elkezdtek futkosni.

— Nina, Nina, kiáltá a hölgy spanyolul, nyugodtan legyetek, korán van még játszani.

Kegyes fejbőlintással kísért mosolylyal viszonzá a kapitány és hajóbiztos köszöntését, azután pamlagos székre ült.

Az udvarias tengerészisztek valamennyien mély köszöntéssel fogadták.

— Ah Desonsche mondá halkán a kapitány szomszédjához hajólvá, hogy is hangzik az a történet, mely Aspinvallban a bajos hölgyről és férjéről szól. Az utasoktól hallottam egy kis töredéket belőle. . . Többet tud ön róla?

Az egész történetet jól ismerem, kapitány ur. Egy angol kollegám, a Pacific-vonal személyszállító hajóján Panamában beszélt el. Érdekes, azért figyeljen ide . . .

De könnyen meglehet, hogy egy kissé tragikus lesz.

— Hogyan? mondja el kérem! — viszonzá a kapitány észrevehető kíváncsisággal, miközbe székét a biztos táboriszékéhez közelebb húzta.

— Leverac Gyula és neje — kezdé a fiatal ember és szemét a spanyol hölgy felé irányzá, ki olvasásba volt elmélyedve, — gyermekeivel s az öreg Leverac-kal Calalából elindultak, hogy hajóra szállva Franciaországba utazzanak. Velük egyidőben több fiatal ember szállt a hajóra, kik a magasabb osztályhoz tartoztak és Peruba igyekeztek. Az utazás másodnapján az angol személyszállító fődélzetén Leverac és egy perui fiatal ember közt kis civakodás támadt, mely Panamáig többször ismétlődött és komoly jelleget öltött. A civakodás alapját a Leverac szóra vonatkozó csufolódás és keserű guuy képezték.

— Igen így beszélték el az utasok is, kik a Csendes-oceánra mentek keresztül, szolt közbe a kapitány. Tudom, csak azt nem foghatom fel, hogy miért újultak meg ismét a civakodások. Ez az, amit tudni óhajtok.

— Azonnal kapitány ur — válaszolt nevetve a biztos. Mindenekelőtt tudja meg, hogy Leverac jómodu francziának a fia volt, ki fiatal korában Peruban telepedett meg, s ott rövid idő alatt tetemes vagyont szerzett. Mintegy tíz évvel ezelőtt Leverac husz éves fia Gyula, némi civakodás miatt elhagyta a szülői házat. A fiatal ember elment Észak-Amerikába, keresztülutazott Mexikón, innen pedig az Egyesült államokba, hol felesapott aranyásónak Coloradóban.

— Szép állás egy tekintélyes családból származott ifjunak! mormolá a kapitány.

— Nem oly szép, a mint gondolja. Nyolc évre rá,

ben a tisztességes társadalmi megélésre, gyarantálni kell azt az inasban kerüljön a mibe kerül. Ez peoig csakis az iparos tanulók rendszeres iskoláztatása által érhető el. Minden ez ellen tett kifogás akár az önzés és haszonlesés, akár a közöny, vagy éppen rossz akarat kifolyása azok részéről, kik iparos tanoncot tartanak házuknál, műhelyükben, téves felfogás, bűn, merénylet a szegény iparos tanonc egész existenciája ellen.

A harmadik és szerény nézetem szerint a legfőbb akadály s hiba az, hogy a legtöbb iparos mesterember házában az inas minden egyéb, csak az nem, a minnek lennie kellene: iparos tanuló; mindenre tanítják csak mesterségére nem.

Ezen három, a mi iparos tanoncaink helyes nevelésében észlelhető nagy hiba megszüntetésének praktikus jelentősége, szerfelett szükséges volta csak úgy öltik a leginkább az ember szemébe, csak úgy méltányolható egész fontosságában, ha — eltekintve a nagyváros iparos műhelyeitől — kis városokban is egy kissé beletekintünk mesterembereink műhelyeibe, ott szemmel kísérjük az iparos tanuló, ennek alkalmazását, viszonyait, ha szenyügyre vesszük magatartását, magaviseletét az iskolában, az utcán és szabad perceiben.

Azt mondtam, fentebbi soraimban, hogy sokszor az A. B. C-hez nem értő gyermekeket adnak és vesznek fel iparos műhelyekbe. A mellett hogy ezen eljárás törvénybe ütköző, helytelen és tilos dolog már azért is, mert manap, a mai viszonyok közt sehol sem veszélyesebb, megszégyenítőbb nagyobb anyagi károkkal járó dolog az írás-, olvasás- és számolásban való járatlanság, mint az iparos osztályban, mely leginkább kíván téve először azon esetlegességnek, hogy megcsalattassék, de annak is, hogy másképp is tévutra vezetessék, ha értelmisége oly alanti tokon áll, hogy az élet legfontosabb, az egyént legközelebb érdeklő ügyben nem képes személyes szellemi működés, olvasás és számolás által magának tájékozást szerezni, némi önállóságot biztosítani, a nagy konkurencia sok uttévésztojében eligazodni s magának szilárd lételet megalapítani. Ezzel nem azt mondom, hogy az írni, olvasni s számolni tudás egyedül üdvözítő faktorja az iparos becsületes megélhetésének, — nem. Sok mindenféle szükséges a mai megélhetéshez. De elsőnek tartom e három elemi szükséglet tisztességes birását az iparos emberben, mert a mai gyakorlati életben, mint az önállóság legelső szellemi tényezői bizonyulnak bárhol a társadalomban.

Ellenvetheti valaki, hogy hisz van iparos iskolánk, ez mire való? Először is arra való, hogy az

iparos tanulóban az elemi iskolából magával hozott tanultságot ha kell felelevenítse, ébren tartsa a viszonyok és körülményekhez képest, vagy ezeknek megfelelőleg gyararapítsa, még pedig gyakorlati tanítás és oktatás által. De soha nem lehet célja az iparos iskolának még pedig elsősorban, hogy ABC-és osztálynak álljon be, ennek szerepével működjenek 20 olvasni s írni nem tudó tanulóval 40 képzetebb fiu rovására s hátráltassa azokat az előírt előmenetel elérhetésétől. Ezenkívül a mi a kisebb városok ipariskoláinak berendezését illeti, mondjuk csak meg az igazságot a hogy van, sem nálunk, sem máshelyt nem olyan, hogy a követelményeknek úgy a hogy kellene, megfelelőleg. Hogy hol a hiba, az érdekelt körök viszonyaiba jobban beavatott illetékes egyének tudni fogják s talán erős szándékuk is a hibák kiköszörülését eszközölni, mely hibák leginkább a megállapított tanítási idő elégtelen volta, ennek a növendékek általi be nem tartása s más anyagi hiányok felmerülése körül észlelhetők; mert ne ámítsuk magunkat, sem szegény iparos ifjúságunkat avval, hogy a látszólag sikerült vizsgai feleletek, avagy egyes ipartermékek kiállítása már is kielégítő, megnyugtató eredmény. Vagy talán megnyugtató dolognak vegyem, ha vizsga alkalmával a csizmadia céh egy tisztelt tagja a felőli csodálkozásában, hogy két éves tanonca még ez i betűt sem ismeri, nagy büszkén kisüti, hogy azért a mesterségében „uti figura” — egy hatalmas csizmapár az iparkiallításán — docet, nem tesz tul senki, egy másik iparos uri ember pedig, nagy bölesen rá kontrázza, hogy bizony a mesterség a fő.

(Folyt. köv.)

Az alsófehérmegyei tört. régészeti és természettudományi egyletről.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természettudományi egylet ez évi első választmányi gyűlését június hó 19-én Gyulafehérvárt a városház nagytermében Csató János kir. tanácsos alispán elnökölte alatt kiváló érdeklődéssel tartotta meg. A választmányi tagok számosan jelentek meg.

Miután elnök megnyitójában szép szavakban üdvözölte a megjelenteket, Kóródy Péter titkár tette meg a jelentését. Melyekből kiemelendőnek tartjuk, hogy a stockholmi Tudományos Akadémia megkereste a társulatot az iránt, hogy kiadványaira nézve lépjen vele csereviszonyba. Választmány ezt örvendetes tudomásul vette, mert ebből az tűnik ki, hogy a társulat a külföldön is mindinkább ismeretesebbé kezd lenni s a csere-

viszonyt elfogadta. Szintén örömmel üdvözölte Barsvármegyének, illetve történelmi, régészeti bizottságának átiratát, melyben az megalakulását tudatja.

Dr. Cserni Béla az apulumi ásatásokról teszi meg jelentését. Az ásatást folytatta mult é. november és december hónapokban; de a tulajdonképeni IV. ciklust március 1-jével kezdte meg. Akadt 4 helyiség alapfalaira, 4 csatornára, 2 téglajárdányra és 2, részben alfűtési szerkezettel bíró szobának részeire, melyek most ásatnak ki.

A legfontosabb leletek e ciklusban is a bélyeges téglák; talált: Licinianus, — Jun. Adjutor., — Cupitus, — Gemelus, — Antonius Niger, — Julianus, — Hera. Menander stb. még meg nem fejtett bélyeget. Sok edénytöredék, néhány pénzdarab, csonthajtók, fibula, mécesek.

Domaszevski heidelbergi egyetemi tanár, kinek a Corpus Iner. Lat. számára a másolatok felküldettek, egy Csernihez intézett levelében azt írja, hogy az említett monumentalis munkának Dáciára vonatkozó része éppen most van nyomdában és ebben Cserniről és az egyletről dicsérettel fog megemlékezni s ha valaki Német, Francia, vagy Olaszországban a római régiségek iránt érdeklődik, nagy élvezetet fog találni e régészeti egylet munkálkodásában, mely még nagy és hosszúság feladattal bír.

A választmány mint mindig, úgy most is Cserninek munkásságáért nagy elismeréssel volt.

Azután a titkár és dr. Cserni az egyleti muzeum részére befolyó adományozásokról tesznek jelentést. Választmány az egyes adományozóknak jegyzőkönyvileg, dr. Reiner Zsigmondnak pedig írásban mond köszönetet.

Frölich Gyula pénztárnok jelentése szerint kevés tagsági díj folyt be ebben az évben, — a megelőző évekről pedig még ma is többen vannak hátralékban.

Választmány megbízása folytán, a mult évi hátralékosok póstai megbízás folytán, ez évié pedig levelezőlapon szólíttatnak fel.

Titkár jelenti, hogy új tagoknak jelentkeztek dr. Téry Ödön kir. közjegyző. Sneff József verespataki plebános. Örvendetes tudomásul szolgál s a titkár a felvételtől az új tagokat értesíteni fogja.

Elhatározta a választmány, hogy megyénk-ből eltávozott főispán, báró Kemény Kálmán Ó Exciájához, mint az egylet örökös alapító tagjához búcsu, — Zeyk Dániel főispán Ó Méltóságához pedig, mint vál. taghoz üdvözlő iratot intéz.

azaz most két éve Jules Leverac visszatért, mint milliomos Nimába és . . .

— Nos? . . . kérdé a kapitány.

— Fiatal indián és két kis leány társaságában — Paff! kiáltá a kapitány. Az a bájos hölgy ott téhát . . .

— Vörösbőrűk leánya. A bányakerületeket, mint már tudja, számos indián törzs látogatja. A harcok itt ruhájukat és lovukat szivesen kicserélik fegyver, puskapor és golyókért. A nők pedig bőrből készített csigákkal és kagylókkal ékített ruhákat hoznak, hogy azokat üveg, pamut és hajtűkért kicseréljék. Leverac Gyula egyik főnök leányába szeretett, kinek megnyerte tetszését, s nőül vett . . . indián módon, azaz az apa három pipájából kellett neki szivnia és azonkívül csinos revolvert kapott ajándékba.

— Hisz ez nagyon primitív házasság, mely nem hiszem, hogy Limában tetszett volna?

— Midőn Leverac Gyula ekként nagy vagyonhoz jutott, eltökölte magába, hogy hazamegy Peruba. Szándékát tett követte és indián feleségével, s két gyermekével elutazott.

Limában a fiatal asszon katolikus hitre tért át, s két leánya megkereszteltetett, s jól lehet elleneztek, Leverac Gyula mégis oltárhoz vezetete.

— Morbiee! kiáltá a kapitány, ez a fiatal Leverac ép oly művelt, mint a milyen derék becsületes ember!

— De a limai uri körök nem fogadták el, bármily becsületes lett legyen is. Egy ötszörös milliomos, ki egy közönséges indián leányt vesz nőül! . . . Hisz akadt volna jó családból származó perui leány elég! — Ily szá-

vak, ily megjegyzések keringtek róla. Két évig tartott a gunyolódás Leverac ellen, végre elhatározta, hogy ott hagyja Perut és többé visszajön tér. Az atya úgy egyezett meg fiával, hogy jöjjenek vele és adja el birtokát. A hajón ismét megkezdődött a harc a bájos Leveracé ellen . . . Önnök igazza van kedves Desouch, a történet egy kissé tragikus lesz. Jól vigyázzok majd.

Tegye kapitány ur. az angol biztos egy fiatal Soronó nevű ember nevét említé, ki minden tekintet nélkül, maró guynyal szórta esipő éleiteit. Sőt Leverac nővéreinek, mielőtt az elutazott volna Kolorádóból udvarolt E pillanatban a hajó ormán megszólalt az agyu. Az első jel volt a kiszált utasoknak. Félóra mulva az „Amerique” elindult a sik tengerre.

Négy napig folyást ment az „Amerique” postahajó délnyugotnak tartva, büszkén szeldelve a Korsábi tenger csendes átlátszó vizét, hihetetlen gyorsasággal haladva.

Az idő folyást szép és csendes volt. A fedélzeten egész nap vidáman csevegtek az utasok és a hölgyek elegáns toilettekben. Itt egy csoport kar- és táboriszékeken foglalt helyet és élénken társalogtak; ott pedig hangos kacajban törtek ki olykor a vidám csevegők.

Az „Amerique” amint látszik tehát, nagyon sok utast szállított ezuttal.

A kapitány mindent elkövetett, hogy az utasokat mulattassa, több fiatal emberből álló zenekart szervezett, melylyel egy este hangversenyt rendezett s annak műsorát a biztos által a közönség köztudomására adta. Flóta, hegedű, pianó-soli, duettek és ensembles, énekrészletek

operából, komikus chansonettek . . . és mily csudálatos, az utazó közönség zenei forrása mennyi mindenféle hangszerben nyilvánult.

A mondott estén az „Amerique” átmért kiüritették és ad hoc berendezték, hogy a nagyszámu közönséget befogadhassa.

A koncert jól sikerül. A komikus énekesek nagy hatással énekeltek. Egy barna perui, fekete szemmel és szép bajuszsal, a közönség kedvence volt, senkise énekelte és táncolt annyi tapsvihar közt, mint ő.

— Bis, bis! kiáltanak a francia utasok.

— Otra vez, otra vez! ujjongtak a peruiak.

A nézők első soraiban ültek Leverac ur és neje gyermekeikkel, jól mulatva az estélyen, Soronót ép franetikus tapsokkal jutalmazták, mint a többi.

Ez a zongora mellett levő rögtönzött emelvényre lépett, meghajtá magát a közönség előtt, rögző kiejtésével, mely a spanyolnak sajátja, midőn francziául beszél, a következőket intézte a hallgatóságához:

— Uraim és hölgyeim! Van itt valaki, a kinek bár neve nincs a programmban, meglepetést akar csinálni, Leverac asszony lesz oly szives s bemutatja a harcok táncát, melyet törzse oly szépen lejt.

Oly elragadóan táncol, hogy atya minden táncáért a legszebb tomahavkot (hondibard) ajándékozá neki.

Az utasok bámulva pillantottak a kérdeztetre. Némelyek, kik e gunyt megértették, pizszegéssel adtak rosszalásuknak kifejezés. Leveracné bájos arca halotthalvány lett.

E pillanatban Leverac ur revolverrel kezében a fiatal peruirea rohant.

Avéd
A
1.
dekes
drb. c
zadból
fogát:
régí kő
Novák
ezi és
drb. na
szasztól
— 5. V
6. — E
csigakő
só-Orbó
pézt;
1629.
drb. 5.
Schisse
Lipót, M
10) Kal
lópézt)
2. Schv
Schilling
lind ang
roly 17
3 fillér
Gyula
György-
mai pén
— 16)
1687-bő
Johan-E
18) Pát
— 19)
osztálya
szobrot.
Gyu
ha ment
illetve m
szemléte
zódvén r
műemlék
két szob
van szük
elfogadot
tesítésérő

Maro
Még
zött a mo

— N
legyen má
Két
— S
ronó, jobb
emelvényre
Megh
kosan a so
Homl
lepre locse
Mindez oly
meg. a nő
a teremből
szinhelyén
ban volt. I
Lever
les pengéjt
vényre ugr
fogta a per
volna, tőre
börét; aztán
rütáncolta
a sze
A kap
tesíté a sa
a tengerbe
Lever
teljes életét
A táv

A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Tódor József, Avéd Jákó és dr. Cserni Béla urak küldetnek ki. Az egyleti muzeumnak adományoztak:

1. Dr. Reiner Zsigmond 25 drb. igen érdekes régi könyvet. — 2. La Borda Kálmán 1 drb. císelirozott ékszerartó edényt a XVIII. századból; Careharodon rondateletti nevű halmak egyik fogát: növényevő fog; egy pár rézsarkantyut; régi könyvet; sajtósárga debreceni pipát. — 3. Novák Ferencz 10 drb. német, osztrák, selmeci és lengyel pénz. — 4. Wartha Ferencz 1 drb. nagyszabású 1848-ki kiáltványt egy hazafias szászról magyar nyelven és több régi pénz. — 5. Vass Albert több drb. újabbkori régi pénz. — 6. — Kerekes Mihály (Nagy-Enyedről) egy drb. csigaköveletet tertiár-korszak (valószínűleg Felső-Orbórol.) — 7. Jónás Géza. 1. János lengyel pénz; 2. Ferdinand 1660; 3. III. Ferdinand 1629. 4. Ferencz 1818; Zsigmond lengyel, 2 drb. 5. két nem használható ezüstpénz — 8) Schissel Septimius Geta ezüst. — 9) Bürger Lipót, Mathias ezüstpénz 1615, magyar N. B. — 10) Kabdebó Antal 1 drb. Nummulit, (Szent-Lászlópénz) — 11) Löwy Mór 1/2 Penny angolpénz. 2. Schwédpénz. 1 1/2 Schilling dánézüstpénz. 1 Schilling rézpénz. 2 Schilling dánpénz, 1 Schilling angolpénz. 1 drb. Hamburgi pénz VI. Károly 1726. 1 drb. 1 fillér, 2 drb. 2 fillér, 2 drb. 3 fillér németpénz. 2 drb. japánpénz. 12) Frits Gyula egy római pénz. — 13) Patay Rezső György-émlékem. — 14) Balázs Endre 2 római pénz. 15) Herberger Béla 1 római pénz. — 16) Löwy Mór 1 ezüst pénz Frigyes Vilmos 1687-ből. — 17) dr. Cserni Béla tanár 1 ezüst, Jóhan-Ernest érsek-féle 1690. 3 római pénz. — 18) Pátrovics Zoltán egy római edény alsórészét. — 19) A helybeli cs. és kir. katonaság műszaki osztálya (Genie Direction) egy fejnélküli Vesta szobrot.

Gyűlés után választmány az egyleti muzeumba ment, hol dr. Cserni muzeumi örökösök, illetve magyarzata mellett nagy érdeklődéssel szemlélte meg az egyes tárgyakat, örömmel győződve meg arról, hogy a rövid időn összegyűlt műemlékek befogadására a város által felajánlott két szoba már nem elégséges, hanem termekre van szükség. Reméljük, hogy a mult közgyűlésen elfogadott eszme, egy állandó muzeum épület létesítéséről, minél hamarabb megfog valósulni.

Levelezés.

Marosújvári sóbányászok mozgalma.

Még május hó elején indult meg a munkások között a mozgalom, saját anyagi helyzetük javítása céljából.

— Nyomorult sértetgető — sziszegő fogai közt, elég legyen már.

Két lövés hallatszott.

— Say matodó, say matodó! Végem van, kiáltá Szaronó, jobb kezével melléhez kapva, s véresen rogyott az emelvényre.

Meghalt?! Nem igaz! kiáltá Leverac. Most a gyilkosan a sor!

Homlokához irányzta a revolvert s agyvelője a földre loccsant, míg élettelen teste a zongora felé hullott. Mindez oly gyorsan történt, hogy senkise akadályozhatta meg. A nők elájultak, sokan pedig sikoltozva menekültek a teremből. A kapitány a terem hátteréből az esemény színhelyén termett. A közönség a legnagyobb izgatottságban volt. De még nem volt vége!

Leveracné vad villogó szemmel, eltorzult arccal, széles pengéjű kis törrel, rohant a két hullá felé. Az emelvényre ugrott, Soronó hullájára veté magát, aztán megfogta a perui fejét és még mielőtt valaki észrevehette volna, tőre ragyogó ívet képezve, levágta a hullának fejborét; aztán magasra tartva, örült kacajba tört ki és körültáncolta az emelvényt.

A szegény nő megőrült!

A kapitány két biztossal felvévő a halálesetet s értesíté a saint-nazairei hatóságot az esetről. A két holtat a tengerbe temették.

Leveracné pedig a párisi örültek házában tölté kintteljes életét.

A távol vadon pusztáinak szegény szülőit.

Kérésüket kérvény alakba foglalva nyújtották be személyesen dr. Wekerle Sándor pénzügyminiszterhez kérve:

I. A munka- és nyugdíjalap-bár felemelését.

II. A kitermelt sónak nem darabonkénti, hanem súlyszertinti átvételét, mivel a darab szerinti átvételnél tetemes károkat szenvednek, mert az 50 kg-nál könnyebb darabokat nem honorálják, s azt mint nem fizetendő egyszerűen eldobatja az átvető bizottság, azonban az 50 kg-nál nagyobb pl. 80 kg.-ért is csak az 50 kg. után járó 5 krt fizetik. Ilyformán tetemes súlykülönbséget gyűl össze egy évben az állammal szemben történő elszámolásnál, a mi legjobban akkor mutatkozik, midőn a bányában fölláított, mintegy 10000—20000 sóból álló tömeg kiszállításánál a súly kijárja s a darabszám is mert 80 kgrammos darabok ketté töretnék, azonban a bánya fenekén mindig marad mint plus 300—400 drb.

E többlet munkadíja a bányászokat illetné, azonban ők ebből az összegből, mely nekik évi pótlékuk volna, nem kaptak semmit sem.

III. A fizetésből történő levonások megszüntetését, mert a levont összegekről elszámolás nem törtétt.

IV. Azon kincstári helyek megváltását, melyekre a munkások házaikat építették.

V. Egy vizsgáló bizottság kiküldését a helyzet megvizsgálása és a sérelmek orvoslása végett.

E pontokat bő magyarázatokkal ellátva, dr. Wekerle Sándor ó nagyméltóságához nyújtották be, s orvoslásként a pénzügyminiszter ur Bardossy Antal miniszteri segéd-tárgyát küldötte le.

Bardossy ur által a munkások megbízottjával felvett jegyzőkönyvet a munkások június 14-én vissza követelték, minéllegva ő azt előttük össze is tépve, semmisnek jelentette ki, — a bányászok pedig kijelentették, hogy ragaszkodnak kérelmükhöz.

Bardossy még azznap távozott, hogy a pénzügyminiszternek referáljon.

Most nyugodtan várja a munkás nép az új vizsgáló bizottságot.*)

Hillinger Hortobágyi Arthur.

*) Röviden közöljük tájékoztató végett e tudósítást azon reményben, hogy kedvező eredményről is fogunk értesítést nyerni. Szerk.

Vegyes hírek.

— **Báró Bánffy Dezső** a képviselőház elnöke fia b. Bánffy Kazmer családja látogatása végett az elmúlt héten városunkban időzött.

— **Esküvő.** Kuszko István hivatalnok, a Kolozsvárt megjelenő 1848—49. Történelmi Lapok szerkesztője, Maros-Bogáton szűk családi körben jun. 27-én esküdték örök hűséget Tokaji Irma kisasszonynak, Tokaji János m. bogáti ev. ref. lelkész és neje Zilahy Kiss Eliz leányának. A fiatal párt a család egy régi barátja, a 80 éves Benedek Ferencz haranglábi nyugalmazott esperes áldotta meg.

— **Választás.** Nagy-Enyed város tegnap tartott képviselőtestületi közgyűlést, amelyen megválasztották, városi erdősznek Kaali Nagy Samu okleveles erdősz, állatorvosnak Pethő Zsigmond, községi bírónak Pap Ferencz eddigi rendőrtisztot. A választás befejezte után Pap Ferencz a hivatalos esküt le is tette, a mas két tisztviselő teleskötésével a tanács biztatott meg. Kovacs Gyula polgármester megleghangú szavakban emlékezett meg a városi tisztikarból kilépő Dezső Zsigmond eddigi városi erdősz érdemeiről, ki viszont erkölyesen vett búcsút tisztartásaitól s a képviselőtől, jövőre is felajánlva szolgálatait a város közügyeinek támogatására. Még néhány kisebb fontosságú ügy elintézése után a gyűlés véget ért.

— **Körjegyzői vizsgát** tettek f. hó 30-án Dézsi Boldizsár, Frenzl Gyula, Sturm Mihály és Makavei Péter.

— **Érettségi vizsgára** a Bethlen főiskolában 16-án állottak, közülök 14-en sikeresen tették le vizsgájukat. Este Müller Mihály tiszti főügyész, kinek Jenő fia szintén jó sikerrel tette le az érettségi vizsgát, este díszes banquetet adott, Csiky Kálmán miniszteri biztos, Csató János alispán, főiskolai gondnok s a tanári kar tiszteletére, természetesen szívesen látott vendégei levén az érettségit tett ifjúság is.

— **Gyilkosság.** Mult hó 24-én a tartariai határon levő koresmaban Kazan Juon I. Mihaila tartariai lakost, ugyanodavaló Marin Luka, I. Tódor késsel meggyilkolta. Az esetről a gyulafehérvári törvényszék értesített.

— **A budapesti állami ipariskolába** (VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) a beiratások szeptember hó 1. napjától 5-ig tartanak. Az intézetbe rendes tanuló felvétetnek azok a 25. élet betöltött ifjak: a) kik a polgári iskola, gymnasium, vagy realiskola négy alsó osztályában jó osztályzatú bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, a melyek az ipariskola első évfolyamának főtantárgyait képezik; ezek a magyar nyelvtan, számtan és algebra, mértan és mértani rajz. b) iparos segédek és mindazok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készütséget tanúsítanak. c) Rendkívüli tanuló felvétetnek szakosztályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályzatú bizonyítványuk van, továbbá, kik a megkívánt ismeretüket kellően igazolják. Általában szükséges, hogy a beépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünidő alatt, a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt szakosztálya van u. m. az építészeti, a gépé-

szeti, a vegyészeti, a fém-vasipari s a faipari szakosztály. Az intézet végbizonyítványa a gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztályok tanulóinak jogot ad a szakjuk körébe tartozó s képesítéshez kötött iparágak üzésére; az építészeti szakosztály tanuló pedig e végbizonyítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kőműves, kőfaragó és az ács mesterség gyakorlására. Azon tanuló, kik valamely közép-iskola négy osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe s itt a három évi tanfolyamot szintén sikeresen végzik el, a katonai szolgáltnál az egy éves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A beiratási díj 2 frt, a tandíj felvévenként 10 frt. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság. Az állami ipariskola igazgatósága.

Irodalom.

Előfizetési felhívás, az erdélyi részek legnagyobb és legelterjedtebb politikai napilapjára: az „Ellenzék”-re. Az új évfolyam közlekedésével előfizetést nyitunk az „Ellenzék”-re. Lapunk politikai irányuak és társadalmi tevékenységének felsorolásával nem mutatjuk olvasóinkat, csupán annyit jelentünk ki, hogy ahoz a multhoz, melyet eddig követtünk s a melyben minket előfizetőink annyi lelkesedéssel támogattak, — ezután is hűvek maradunk. Hazánkat, nemzetünket hiven, önzetlenül és függetlenül szolgáljuk. Kérjük olvasóinkat, hogy terhes munkánkban legyenek segítségünkre, mert csak a közönség támogatása biztosítja törekvéseink sikerét. Az „Ellenzék” előfizetési ára: Egy évre 16 frt. Félévre 8 frt. Negyedévre 4 fr. Egy óra 1 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a mellékelt utalványok Kolozsvárra, az „Ellenzék” kiadóhivatalának küldendők. Az „Ellenzék” kiadóhivatala.

Üzenet a szerkesztőségől.

Vásárhelyi L. Abrudbánya. Lapunk terét esakis nagyon rövid tartalmu személyes ügyekben lehet felhasználni. Kérjük tehát választást legfeljebb negyedrésze szorítani.

Közgazdaság.

Erdélyrészi tizenegyedik tenyészkiállítás

használati lovasarral és díjazással összekötve, Kolozsvárt, 1893. augusztus hó 31., szeptember 1, 2 és 3-án a sétateren, a nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. ministerium támogatásával, rendezti az erdélyi gazdasági egylet állattani szakosztálya.

I. A kiállítás célja kizárólag az erdélyrészi állattenyésztés fejlesztése és emelése levén, ennélfogva csak a régi Erdélyben (tehát a volt u. n. kapesolt részeket is ideértve) született állatok lezának arany- vagy pénzdíjjal jutalmazhatók. Kivételt e tekintetben csakis a lo osztálynak „B) Nem telivér lovak” e a felsorolt 1, 2, 3, 4, 5 alsztályába sorozható lovak, valamint a községi bikák képeznek. 2. Masutt tenyészített állatok ugyan szintén bemutatathatók, de csak dícsérő oklevelet nyerhetnek. 2. A díjak két kategóriára oszlanak: aranydíj (frankokban) főleg nagyobb birtokosok részére és pénzdíj (bankjegyekben) kizárólag kisebb birtokosok részére. Kiseb birtokosok alatt értetnek azok, kiknek birtokuk 50 holdat meg nem halad; azonkívül ide számíttatnak a gazdatisztek, lelkészek, tanítók és körjegyzők is. Ha a kisebb birtokosnak arra való állatja van, akkor az a kitűzött aranydíjakra is versenyezhet, de nem megfordítva. Hogy a díj kategória iránt kétség ne támadjon, a bejelentési ívbén a következő kérdések foglaltnak: a kiállító neve és állása? a kiállító birtokának nagysága, holdak szerint? 4. A kiállítás a következő osztályokból áll:

I. osztály: Ló. Ezen osztály díjai az államségely eddigi részletéből és a kolozsvári löverseny alapból e célra felajánlott, szintén állami adományból vannak dotálva. A) Erdélyben született angol telivér lovak: Aranydíjak: 300, 200, 150 és 100 frt. B) Nem telivér lovak: 1. Nehéz teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 250 és 200 frank. 2. Könnyű teher alá való háts lovak: Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt. 3. Hámos lovak 15-2 markos (= 163 em.) felül: Aranydíjak: 300, 200, 150 és 100 frank. 4. Hámos lovak 15-2 markoson (= 163 em.) alól Aranydíjak: 200, 150 és 100 frank. Pénzdíjak, első sorban csikós kancáknak: 100, 75 és 50 frt. 5. Gazdasági lovak csikós kancái: Aranydíjak: 100, 80, 60 és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 frt. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve. Ha azonban a kisbirtokosnak arra való állatja van, akkor avval az aranydíjakra is versenyezhet. A fent elősorolt alsztályokban csak oly lo versenyezhet díjakra, mely az illető erdélyrészi kiállítónak legalább egy év óta, bona fide, tulajdonja. Magától értetődik, hogy ivarától megfosztott állat sem a lo-, sem más osztályban a tenyészállatok csoportjában nem versenyezhet és ennélfogva sem díjat, sem dícsérő oklevelet nem nyerhet.

II. osztály: a) Erdélyi magyar szarvasmarha. Csak tisztavérű állat díjazható. 1. Tenyészbika, 3 évesen felül: Aranydíjak: 300, 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 100, 50, 25 és 15 forint. Hat évnél idősebb tenyészbika csak dícsérő oklevelet nyerhet. 2. Községi bikák: Pénzdíjak: 100, 75 és 50 frt. Hat évnél idősebb községi bika csak dícsérő oklevelet nyerhet. Községi bikák más díjakra nem pályázhatnak. 3. Bika, 2—3 éves: Aranydíjak: 150, 100, és 50 frank. Pénzdíjak: 50, 25 és 15 frt. 4. Bika, 1—2 éves: Aranydíjak: 150, 100 és 50 frank. Pénzdíjak: 50

25 és 15 frt. 5. Gulyabeli collectio: Kiállítandó 1 tenyészbika, 4 teljeskoru anyaatlat és 5 növendékállat öszszesen 10 drb gulyabeli marha. Egy aranydíj 500 frank. 6. Nem gulyabeli tehén: Aranydíjak: 100, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 60, 40, 25, 15 és 10 frt. 7. Üszök, 2-3 éves: Aranydíjak: 70, 50 és 30 frank. Pénzdíjak: 25, 15 és 10 frt. b) Erdélyi hegyi barna marha (riska) bikák, tehének és üszök díjazására: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj, főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet. Külön díjak: A „6 Nem gulyabeli tehén” című afosztályban 100 frtot tűzött ki Kolozsvár sz. kir. városa, melyre kolozsvári kisbirtokosok, azaz olyanok, kik legfeljebb 50 holdnyi gazdasággal bírnak — pályázhatnak. Első díj: 50 frt, a tulajdonos-kiállító saját nevelésű teheneért. Második díj: 25 frt, harmadik díj: 15 frt, negyedik díj: 10 frt oly tehénért, mely legalább egy év óta van a kiálló tulajdonában. Jutalom a viszonylag legjobb állatnak is adandó, ha legalább 5 tehén van kiállítva. 9. A bonexhidai gazdák legjobb borjas teheneinek díjazására gróf Bánffy György ur díja 60 frank.

III. osztály: Tejelő verseny. Célja ezen versenynek: az erdélyi magyar fajtabeli és a riska tehének tejelő képességének megállapítása, jutalmazása és ez által a tenyészlőknek buzdítása ez irányban nagyobb sikerek elérésére; miért csakis erdélyi magyar fajta és erdélyi hegyi barna (riska) fejős tehének bocsátatnak versenyre. A legjobban tejelő tehének a következő díjakkal fognak jutalmaztatni: 1. Erdélyi magyar fajta tehének: Első díj: 100 frank arany. Második díj: 60 frank arany. 2. Erdélyi hegyi barna (riska) tehének: Első díj 60 frank arany. Második díj: 30 frank arany. — A bírálót erre szakértőkből külön felkért bíráló-bizottság teljesíti, mely tekintettel a tehén korára, tejelési időtartamára, a tej fajsúlyára és mennyiségére, saját belátása szerint fog eljárni.

IV. osztály: Idegen fajtájú szarvasmarha. Csak tisztavérű állatok díjazhatók. 1. Bikák: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank. 2. Tehének és üszök: Első díj: 60 frank. Második díj: 30 frank. Ezen díjakra minden birtokos különbség nélkül pályázhat. V. osztály: Bival. 1. bikák: Díjak: 100, 80 és 60 frank. 2. Tehének és üszök: Díjak: 100, 80 és 50 frank. Ezen díjakra minden birtokos állatja, különbség nélkül, pályázhat; azonban bikák csak 4 éves korig versenyezhetnek, vénebb bikák csak díesérő oklevelet nyerhetnek.

VI. osztály: Juh. Kiállítandó legalább 5 darab 1 kossal. 1. Hazai fajta. Aranydíjak: 120, 80, 60 és 40 frank. Gróf Bánffy György ur díja: 40 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 frt. 2. Idegen fajták és keresztezések. Aranydíjak: 30 és 20 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VII. osztály: Sertés. Kiállítandó csoportonként 4-12 darab (legalább egy kanna); eladási célból, helypénz fizetése, akárhány. 1. Hazai fajta. Aranydíjak: 80, 50, és 30 frank. Pénzdíjak: 15 és 10 frt. 2. Idegen fajták és keresztezések. Aranydíjak: 30 és 20 frank. A program 3-ik pontja szerint az aranydíj főleg a nagyobb birtokosok, a pénzdíj kizárólag kisebb birtokosok részére van kitűzve; a kisebb birtokos azonban az aranydíjakra is versenyezhet.

VIII. osztály: Baromfi. Tyúk, gyöngytyúk, lud réce, pulyka és galamb. Kiállítandó 1 törzs, azaz 1 hím és 2 nőstény. Díjak: 200 frt értékéig, melyet még a kiállítás előtt szintén részletezni fognak. A kitűzött arany és pénzdíjakon kívül minden osztályban tetszés szerinti számban oszthat ki a bíráló bizottság díesérő okleveleket.

IX. Külön osztály: Hizott állatok. Tekintet nélkül a fajtára és nemre, díjazandó a legjobban hizott sertés: Első díj: 80 frank. Második díj: 40 frank. Ezen díjakra minden hizláló, különbség nélkül, pályázhat, saját hizlalt állatokkal.

(Folyt. köv.)

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év. június hó 29-én.

Egy hektoliter tisztabuza	—	5 frt 50 kr.
„ „ elegy „	—	5 „ 10 „
„ „ rozsa	—	4 „ 75 „
„ „ kukoricza	—	3 „ 60 „
„ „ zab	—	2 „ 50 „
Marha hus kilója	—	48 „
Borjú „ „	—	44 „
Sertés „ „	—	44 „
Egy köbméter fa	—	2 „ 50 „

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Hirdetések.

Egész selyem, mintázott Faulárdokat
(mintegy 450 különböző fajban) méterenkint 85 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig szállít — sima, kockás, esikós, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 230 féle dispositió és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít postabér és vámmentesen HENNEBERG G. (es. kir. udv. szállító) s e l y e m g y á r a ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Máriazellii Gyomorsepek
nagyszerűen hatnak gyomor bajokra, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes lázi és népszerű.
A gyomorbetegség az étvágy alacsony, gyomorgyengeség, zúros lázat, fejfájást, szarvas, fehérvér, hasmenés, gyomorcsú, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, uduor és há yás gyomorgöres, s állás.
Hathatós gyógy szernek bizonyult tejfehérjénél, a mennyiben ez a gyomorbetegségek számára felhővadás, hasmenés, gyomorkiüreg, felelges nyálkiválasztás, sárgaság, uduor és há yás gyomorgöres, s állás.
Említett bajoknál a **Máriazellii gyomorsepek** evök óta kitünően bizonyították, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg a 70 kr.
Magyarországi főraktár:
Török József gyógyszerüzem
Budapest, Király utca 12 sz.
A vedlőjét és állását tüzetesen tessen megtekinteni! Csak oly csepeket tessen előadni, melyeknek borítékára jól szalag van ragasztva a készítő aláírásával (G. Brandy) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítottam”.
A **Máriazellii gyomorsepek** valódi adian kaphatók.

Nagyenyeden

Kovács József gyógyszerész urnál.

Balázsfalván

Schieszl Károly gyógyszerész urnál.

(29-43.)

Sz. 1760893 ki.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött, Alsófehérmegye magyarigeni szolgabírói járásba bekebelezett magyarigeni

községi jegyzői

állásra, mely évi 400 frt fizetés, természetbeni lakás, 24 frt irodai átalány és 24 frt fűtési illet-

mény, valamint szabályrendeletileg megállapított munkadíjak szedésével van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek s felhívom pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. tez. 6. §-sa szabványainak megfelelően felszerelt folyamodványait hozzám f. év július hó 14-ig bezárólag adják be, mert a későbbben érkezők tekintetbe vétetni nem fognak. A választás folyó év július 15-én d. e. 10 órakor fog Magyarigen község házánál megtartatni.

A magyarigeni járás főszolgabírójától.

M.-Igen, 1893. június 12.

Köblös, fszlbiró.

Sz. 60-1893. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Az abrudbányai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság által közzététetik, hogy a magyar-franczia biztosító részvénytársaság erdélyrészi vezérigynöksége végrehajtónak Cartehesiu Nicolaj jogutódai Cartehesiu Alileto, Valúxia, Cararina, Leon, Herzieia, Florenez, Agustín, Adriava, Udenin végrehajtást szenvedők és Balogh Pál, mint a végrehajtási zálogjoggal terhelt ingatlan tulajdonosa 4 frt 64 kr tőke, ennek 1890. évi november hó 21-től járó 6%-os kamatai 18 frt 60 kr már megállapított és a felmerülő költségek behajtása végett a topánfalvi kir. jbróság területéhez tartozó Topánfalva községi 105. és 761. sztkjvben foglalt következő ingatlanok egészben. I. a 100. sztkjvben: 3. s. 694. hrsz. legelő, 6a. és 6b. 6 frt, bp. 60 kr. II. a. 761. sztkjvben: 1. s. 240. hrsz. szántó a belsőségben, 241. és 243. hrsz. szántók, 244. 246. 261. hrsz. kertek, 262. hrsz. faház, 6 lakrész, udvar és 265. hrsz. kert b. é. 751 frt, bp. 75 frt 10 kr és tartozékai Topánfalva községben a község házául megartandó nyilvános bírói árverésen 1893. július hó 17-én d. e. 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-ának a bírói kiküldött kezéhez leendő előleges letétele mellett elfognak adatni.

Vevő a vételárnak felét 15 nap alatt, más felét az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap alatt és ugyanazon naptól számítandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál a 39425. sz. igazságügyi miniszteri letéti szabályrendelet értelmében befizetni.

E hirdetménnyel kibocsátott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen tkvi hatóság és Topánfalva község előljáróságánál tekintethetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Abrudbányán, 1893. febr. 1.

KILYÉN, kir. albiró.

Tudósítás.

Van szerencsém a n. é. mélyen tisztelt helybeli és vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy Nagy-Enyeden, magyar-utca 41-ik szám alatt a mai kornak megfelelő, jól berendezett

kádár műhelyt

nyitottam. Műhelyemben a szakmámhoz tartozó munka a legkisebbtől a legnagyobbig saját vezetésem mellett készül s annak pontos kiviteléért, ugyszintén tartósságáért felelősséget vállalom. Használt tárgyak javítását, olesó díjért teljesítem.

A t. közönség pártfogását kérve,

maradtam tisztelettel:

Selmeczy István, kádár.

Ideiglenes lakásom: Magyar-utca 41-ik szám.

GANZ ÉS TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársulat
BUDAPESTEN.

10-10

TURBINÁK,

a helyi viszonyok szerint szerkesztve, pontos szabályozással s a vizierőnek lehetőleg legjobb kihasználással.

Hengerszékek

magas és parasztörésre,

hámozó és egyéb malomgépek, egész malomberendezések.

Aprító gépek,

m. p. golyós malmok, Grúson rendszere szerint, zuzó pofák, hengerek, zúzóművek stb. stb.

ELECTROMOS VILÁGITÁS

ismert táv-vezetési rendszerek szerint és

ELECTROMOS ERŐ ÁTVITELI BERENDEZÉSEK,

melyek segítségével lehetségessé válik, távolabbi eső vízi erőket előnyvel ipari célokra felhasználni.

Gépek PAPIR- és CELLULOSE gyártásra.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden, 1893.